

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113214823
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113214823.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti o maloletého Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov Ing. R. O., bytom T., H. XXXX/X, zastúpenej S.. O. Z., advokátom so sídlom D., N. ul.X/B a X.. N. O., trvale bytom T., H. XXXX/X, prechodne T., I. XXXX/XA, zastúpeného JUDr. S. Q., advokátom so sídlom T., R.. sv. O. XX/XX, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 04. septembra 2015, č.k. 30P/242/2013-480 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh matky, ktorým žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým na čas do rozhodnutia vo veci samej bude otec dieťaťa oprávnený stretávať sa s maloletým Q. dva krát týždenne, po dve hodiny, v priestoroch Slovenského výboru pre UNICEF, a to za prítomnosti matky a psychológa Slovenského výboru pre UNICEF, pričom deň a čas styku určí Slovenský výbor pre UNICEF po dohode s rodičmi, zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že mal. Q. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 26C 162/2011 - 153 zo dňa 11.07.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co 306/2012-182 zo dňa 21.11.2012, ktorý s výnimkou výroku o vyživovacej povinnosti otca k maloletému nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2012. Týmto rozsudkom, bol maloletý Q. na čas po rozvoде zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v týždňových intervaloch striedania, upravený bol pobyt maloletého u každého z rodičov v čase veľkonočných sviatkov, vianočných sviatkov, v čase letných prázdnin a otec bol zaviazaný povinnosťou platiť maloletému Q. výživné sumou 250,- Eur mesačne k rukám matky na čas matkinej starostlivosti o maloletého. Vo veci zverenia mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti súd pri svojom rozhodnutí vychádzal zo znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie, PhDr. I. S. a periodicitu striedania starostlivosti stanovil tak, aby mal. Q. bol v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov spočiatku v kratších intervaloch z dôvodu, že takáto úprava umožní maloletému vyvážené saturovať citové väzby k oboom rodičom a bude ďalej stimulovať jeho vývin. V súčasnosti rozsudkom stanovený model starostlivosti nie je realizovaný. Otec preto podal na támojší súd návrh na výkon rozhodnutia, rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 26C 162/2011 - 153 zo dňa 11.07.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co 306/2012-182 zo dňa 21.11.2012. Konanie je vedené pod spis. zn. 60Em/2/2013. Okresné riaditeľstvo PZ Trenčín v konaní ČVS: ORP-498/2-VYS-TN-2014 vydalo dňa 13.10.2014 uznesenie, ktorým bolo začaté trestné stíhanie matky za pokračovací prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 20.02.2015 mal súd preukázané, že pracovníci úradu mali snahu uskutočniť s matkou pohovor, ktorý sa však neuskutočnil, pre neprítomnosť matky v domácnosti a jej nereagovanie na písomnú výzvu úradu, aby sa dostavila na úrad. Kolíznym opatrovníkom poukázal, že rodina mal. Q. je aktuálne už druhý rok zaradená do programu Piorít 2015, ktoré v tomto roku realizuje pre ÚPSVaR Trenčín nezisková organizácia V. so sídlom v N.. Z dôvodu nespolupráce matky s ÚPSVaR Trenčín úrad nemohol doplniť návrh matky o konkrétny deň a čas

realizácie styku otca s maloletým dieťaťom, ktorého sa matka domáhala svojim návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, a preto k uvedenému návrhu kolízny opatrovník nezaujal stanovisko. Otec dieťaťa vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.08.2015 k návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia uviedol, že návrh matky považuje za taký, ktorý je v rozpore s nariadeným znaleckým dokazovaním a so záujmami dieťaťa. Poukázal, že zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 60Em 2/2013 je zrejmé, že matka marí styk - realizáciu jeho osobnej starostlivosti o mal. Q.. Mal. Q. je síce vždy pripravený na stretnutie s ním, ale ísť s ním odmieta. Otec vyjadril presvedčenie, že matka si plní svoju povinnosť pripraviť dieťa na styk iba po formálnej stránke, ale matka si neplní povinnosť pripraviť dieťa na stretnutie s otcom po psychologickú stránku, a to aj napriek tomu, že matka tvrdí opak. V období od 08.03.2015, kedy sa otec domáhal stretnutia s maloletým Q. vždy v piatok nikdy v jeho prítomnosti nepovedala mal. Q., aby išiel s ním. V danom prípade mal súd za preukázané, že nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Matka osvedčila existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na vydaní predbežného opatrenia, ale neosvedčila skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú okamžitú dočasnú úpravu zmenou úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Zverenie maloletého Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s presne určenou realizáciou starostlivosti je upravené právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu, v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené. V rozhodovaní o nariadení tohto predbežného opatrenia bolo preukázané, že striedavá starostlivosť o maloletého sa dlhodobo nerealizuje. Z uvedených dôvodov otec podal na tunajší súd návrh na výkon rozhodnutia a matka je stíhaná za pokračovací prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona. Súd mal za preukázané, že matka otcovi bráni v stretávaní sa so synom, čo má nepriaznivý vplyv na zdravý vývoj dieťaťa a bráni v udržiavaní rodičovského vzťahu a citového puta maloletého k otcovi. Je zrejmé, že účastníci tohto konania potrebujú reálnu psychologickú pomoc, avšak návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia je podľa názoru súdu zmaťochý, keď matka navrhuje stretnutia dva krát týždenne po dve hodiny v priestoroch Slovenského výboru pre UNICEF, pričom matka, mal. Q. aj otec dieťaťa majú trvalé bydlisko v T. a na stretnutia by museli cestovať 2x v týždni do 120 km vzdalenej Bratislavy. V konaní bolo tiež preukázané, že matka pri riešení problému nespôlpracovala s kolíznym opatrovníkom, aby ozrejmila podrobnosti takto ňou navrhovaných stretnutí, a preto mal súd zato, že okamžitá dočasná úprava, ktorú matka navrhla nie je prakticky realizovateľná. Z uvedených dôvodov preto súd návrh matky ako neodôvodnený zamietol. Právne rozhodnutie odôvodnil ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, § 74 ods. 2, § 76 ods. 1 písm. a), b) O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého. Navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. zmeniť tak, že jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia odvolací súd vyhovie. Namietala, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávne právne posúdenie veci. Vyslovila názor, že v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo veci zmeny úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu bolo dostatočne poukázané na skutočnosť, že zmena úpravy styku si vyžaduje okamžitú zmenu úpravy styku, a to najmä preto, že momentálna situácia spôsobuje vážnu ujmu maloletého. Poukázala na to, že o nevhodnosti zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti sa vyjadrila aj psychologička PhDr. W. A., ktorú maloletý dlhodobo navštevoval z dôvodu psychických problémov. Uviedla, že zlá psychická adaptácia sa u maloletého vyvíjala už od jeho útleho veku, mala napr. za následok schválenie odkladu do škôlky. Ďalej poukázala na to, že negatívny postoj k striedavej osobnej starostlivosti mal aj maloletý napriek tomu, že súd rozhodol o jeho zverení do striedavej osobnej starostlivosti, následkom čoho vznikajú komplikácie nielen pri realizovaní styku, ale spôsobuje maloletému vážnu ujmu na zdraví, pociťuje neistotu, trápenie a vážne obavy o svoju budúcnosť. Ďalej dôvodila, prečo by mal súd rozhodnúť o zmene uskutočňovania striedavej osobnej starostlivosti s poukazom na vzťah otca s maloletým, ktorý nie je vybudovaný tak, aby sa mohla realizovať striedavá osobná starostlivosť. Uviedla, že len samotná predstava maloletého, že sa má stretávať s otcom, čo i len na chvíľu, vyvoláva u maloletého trauma, ktoré citové napätie je následkom správania sa a nesprávneho výchovného pôsobenia otca na maloletého. Ďalej uviedla, že napäté rodinné vzťahy, presadzovanie tvrdých pravidiel vo výchove syna zo strany otca, najťažšie znášal maloletý. Medzi maloletým a otcom sa za tie roky vybudovala bariéra, ktorú maloletý nie je schopný sám, bez odbornej pomoci prekonať. Postoj otca k maloletému označila za svojský, keď nerešpektuje synove správanie, skôr naopak. Maloletý pociťuje strach, bojí sa otca, nechce sa s ním stretávať. Otec potom vyhrocuje situáciu pri realizácii styku do extrémov, volá políciu, správa sa panovačne, nerešpektuje maloletého, ani jeho súkromie. Problémy, ktoré má s otcom, otec vzťahuje aj do školského prostredia medzi spolužiakov maloletého, ktorí si situáciu vysvetľujú po svojom, čo maloletý znáša o to ťažšie. Poukázala na to, že z danej situácie

je bezradná, vidí ako sa jej dieťa trápi, pričom silný citový vzťah má vybudovaný len s ňou, je na ňu citovo silne naviazaný. S otcom nemá maloletý vybudovaný žiadny citový vzťah, nedôveruje mu, nechce sa s ním ani len rozprávať, bojí sa ho. Mala za to, že o vážnosti situácie realizovania súdom upraveného styku nasvedčujú všetky skutočnosti, ktoré uviedla v návrhu zo dňa 07.07.2015. Ďalej dôvodila, že nielen zlá psychická adaptácia, ale aj vzťah medzi otcom a synom má za následok nevyhnutnú potrebu zmeny úpravy styku. Uviedla, že napriek tomu sa snaží, aby maloletý a otec si našli k sebe spoločnú cestu. Poukázala na to, že otec s návrhom na nariadenie výchovného opatrenia, tak aby bol realizovaný styk v Bratislave, prostredníctvom psychologického poradenstva v Slovenskom výbore pre UNICEF súhlasí, ale trvá však na tom, aby o tom bolo rozhodnuté súdom. Uviedla, že rodičia sú presvedčení, že zmena prostredia by mohla u maloletého vyvolať nový impulz a možno by sa docielilo zlepšenie realizácie styku maloletého s otcom. Mala za to, že momentálne je nevyhnutne potrebné upraviť zmenu styku tak, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a), § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní matkou vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré dôvody v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a dodáva nasledovné:

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je ho možné nariadiť z nasledujúcich dvoch dôvodov: jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný (dočasný) charakter, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežného účinku a neprejudikuje výsledok konania pred súdom.

Vo všeobecnosti o predbežných opatreniach platí, že účelom predbežného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych /nielen faktických pomerov/ účastníkov, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. V konaní týkajúcom sa starostlivosti o maloleté deti možno tiež nariadiť predbežné opatrenie, ale len vtedy, ak je potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v prípadoch, keď rodičia spolu nežijú, je inštitútom rodinného práva, ktorý je upravený v § 36 Zákona o rodine v platnom znení.

Súd prvého stupňa správne v danej veci zamietol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, keď mal za preukázané, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Ako už odvolací súd konštatoval, v oblasti starostlivosti súdu o maloleté deti by malo byť nariadenie predbežného opatrenia skutočne len krátkodobým provizóriom a malo by byť nariadené len vtedy, ak je potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Takáto situácia v danej veci nenastala. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci nebola splnená zákonná podmienka pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorou je naliehavosť predbežnej úpravy daná záujmom mal. Q. na požadovanom nariadení predbežného opatrenia. Vo veci samej o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k mal. Q., v rámci ktorého konania žiadajú obaja rodičia zverenie maloletého do svojej výlučnej osobnej starostlivosti, nie je v súčasnosti k dispozícii aktuálny znalecký posudok z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, z ktorého by mohol súd získať najobjektívnejšie poznatky o skutočnej príčine matkou uvádzaných dôvodov odmietavého postoja dieťaťa a jeho negatívnych reakciách voči otcovi. Opodstatnenosťou skutočností uvádzaných matkou - týkajúcich sa najmä dokazovania vo veci samej - sa bude dôkladne súd zaoberať v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, vrátane už nariadeného znaleckého dokazovania uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 02.06.2015, č.k. 30P/242/2013-446. Naviac, odvolací súd poukazuje na správu kolízneho opatrovníka zo dňa 24.02.2015, z ktorej vyplýva, že rodina mal. Q. je už druhý rok zaradená do programu Priorít 2015, ktoré v tomto roku realizuje pre Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín nezisková organizácia Orchidea so sídlom v Prievidzi. Za tejto situácie návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku otca s mal. Q. nie je dôvodný.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.